

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Dordrecht-Centrum; Ds. R. Kok, Soest, Ds. H. van Leeuwen, Driebergen; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 Xl Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

MIJN ZUCHTEN

„Mijn zuchten is voor U niet verborgen.”

Psalm 38 : 10b.

David, de dichter van deze psalm, geeft in ontroerende bewoordingen uiting aan zijn diep gevoelde nood.

Hij heeft gezondigd en overtreden tegen de Heere, Die een jaloers God is op Zijn eer. Door zijn zonde heeft hij de vijanden des Heeren grotelijks doen lasteren.

En nu heeft de Heere Zijn gunstrijk aangezicht van hem afgewend en het vuur van Zijn rechtvaardige gramschap is over hem gaan branden.

O, wat is de benauwing groot geworden. Temeer daar David niet in de schuld wilde komen en zijn zonde bedekte.

Daarom drukte de hand des Heeren zwaar op hem en werd zijn sap veranderd in zomerdroogte. (Ps. 32 : 4).

Vandaar de klacht: Uwe pijlen zijn in mij gedaald en uwe hand is op mij gedaald. En er is niets geheels in mijn vlees vanwege Uwe gramschap; er is geen vrede in mijn beenderen vanwege mijn zonde. (Ps. 38 : 3, 4). Maar de Heere is hem te sterk geworden en de man naar Gods hart is met erkenning van zijn schuld en belijdenis van zijn zonde voor de Heere terecht gekomen. Hoe ging zijn innerlijke zielsbegeerte uit naar de levende God, Wiens gunst en gemeenschap hij niet missen kon.

En zo worstelt hij voor het aangezicht Gods om in de gemeenschap des Heeren weer het leven te bezitten.

Nee, woorden kan hij niet vinden; zij zouden zijn nood niet zuiver kunnen vertolken; en zo uit hij de begeerte van zijn hart in een **zuchten**, dat voor de Heere niet verborgen is.

We lezen dat woord „**zuchten**” vaak in Gods Woord. Altijd is er dan sprake van een diep gevoelde nood der ziel, die men niet onder woorden kan brengen, waarover men niet in een veelheid van gezegden kan spreken.

Het hart is zózeer verbroken, de smart is zó groot, dat de stem wanneer men zou trachten tespreken, zou stokken in de tranen, die getuigenis afleggen van de innerlijke vertederling en verbrijzeling. Dan kan zulk een mens niet anders dan zich in een sprakeloos gebed en een klacht zonder woorden voor de Heere neerleggen.

Gelukkig, dat de Heere Zijn oor ook, ja juist te luisteren legt naar het piepen van de zwaluw en het kirren van de duif.

Het zuchten van het hart is voor Hem niet verborgen !

Welaan dan gij, die **zucht** onder de schuld uwer zonde, legt u met uw nood in de binnenkamer neer voor Hem, Die alle dingen ziet en kent.

Die ook uw klagen verstaat en weet wat gij nodig hebt. En als de macht der zonde u drukt en gij met uw verdorven aard zozeer te kampen hebt, dat uw hart zich dan verheft tot de almachtige God om het van Hem te begeren.

In Christus, de enige Borg en Zaligmaker is de toegang geopend tot de troon der genade om geholpen te worden ter bekwamer tijd. Die Borg heeft door Zijn werk de weg vrijgemaakt voor uw zuchten. Christus is in

al de ellende van Zijn volk ingegaan, de golven en baren van Gods toorn zijn over Zijn heilig hoofd gegaan. Hoe heeft Hij gezucht in al Zijn lichaamssmart en zielewee tot de Vader !

„Mijn God, mijn God.....”

Doch Hij moest als Borg verstoten worden van de vader, opdat de Zijnen aangenomen zouden worden uit genade.

Zijn zuchten was voor de Heere wel verborgen, de Vader gaf Hem over aan de smarten der hel, opdat juist als een vrucht van dat enige Borgwerk het zuchten van een arm en ellendig volk op zou klimmen in de hemel. Ja meer, als hier **op aarde** een mens **zucht**, dan is er in de hemel een Borg, Die in **duidelijke woorden** spreekt tot de Vader ten behoeve van de bidder. En als vrucht van dat voortgezette Borgwerk zal de Heere een verhoerend God zijn.

Wel is het hart dat zucht, maar in het hart is het de **Geest van Christus** Die getuigt met onuitsprekelijke zuchtingen.

Ds. Tamminga.

Van de redactie

1. **Ontmoetingsdag.** Zoals we al in het vorige nummer hebben medegedeeld hopen we D.V. zaterdag 25 april a.s. weer een ontmoetingsdag te Sliedrecht-centrum te houden, met als sprekers in de morgensamenkomst de predikanten Blom en Van Leeuwen en in de middagsamenkomst de predikanten Van Heteren, Tamminga en Tanis. Ds. Tamminga schreef al, dat hij hoopte te spreken over: Omgang met de Bijbel. We hopen van harte, dat het een goede dag in Gods gunst mag worden waarop weer vele vrienden en vriendinnen van Bewaar het Pand elkaar mogen ontmoeten.

2. **Filemon.** Nog steeds heb ik geen antwoord van de drukker, zodat ik nog niet kan mededelen, wanneer het boek van Ds. Van der Ent en de preken van Ds. Sneepe zullen verschijnen. Het is natuurlijk van belang, dat de drukker zijn best doet om de verschijning vóór Pasen te doen plaats vinden. Dan kan het boek van Ds. Van der Ent dienen als geschenk voor hen die in die tijd belijdenis afleggen. Intussen krijg ik bestellingen binnen en dat doet goed. Het boek van Ds. Van der Ent kennen we uit de artikelen, die indertijd in ons blad verschenen. Het is het waard, dat de oplage spoedig na de verschijning uitverkocht raakt.

3. **School voor Dundas en Hamilton.** Ik kan weer een paar giften van particulieren verantwoorden en wel f 100,— van Mw. G-B en f 150,— van Mw. K-W. Daarnaast ontving ik een bedrag van f 588,95 van Zaamslag als opbrengst van een collecte voor de school. Voor alles hartelijk dank. Er zijn al heel wat gemeenten, die voor dit doel gecollecteerd of een belangrijke gift afgezonderd hebben. Dat is bemoedigend. Een onzer abonnees, wier kinderen op verschillende plaatsen ter school gaan, wees er in een telefonisch gesprek op, dat dit ook grote financiële offers vraagt. Die gevallen zijn er in ons land inderdaad. Het is een gelukkig verschijnsel, dat men zich die offers wil getroosten als het gaat om goed christelijk onderwijs voor hun kinderen. Het is mij bekend, dat in zulke gevallen wel eens een beroep op kerken gedaan wordt en naar we mogen aannemen niet tevergeefs.

B.

Van de Administratie

Het zal vreemd zijn als we de naam van van der Lee niet meer onder dit stukje zien staap. Ondergetekende hoopt zijn werk echter in dezelfde geest voort te zetten. Inderdaad zal het ons verblijden als we vele goede berichten van Bewaar het Pand mogen doorgeven. We hopen op een heel prettige samenwerking met al onze abonnees. Heeft u klachten geef ze ons door.

Gaat u verhuizen geef ons vroegtijdig bericht. Nieuwe abonnees worden uiteraard graag genoteerd, we hebben er deze keer weer 2 ontvangen.

De grote stroom abonnementsgelden vloeit weer binnen, tussen haakjes, heeft u ook al betaald ?

Aan giften en overbetalingen kwam het grote bedrag van f 9675,— binnen. Verder werd ontvangen een gift van f 400,—, waarvan f 100,— voor de school in Dundas, f 100,— voor de Evangelisatie in Oost Vlaanderen. Voor de school werd nog een gift van f 40,— en voor de Evangelisatie een gift van f 15,— ontvangen.

In de kollekte te Nieuwpoort werd een gift van f 100,— voor ons blad gevonden.

Voor al deze giften heel hartelijk dank. Je wordt er stil van. Uit dit alles proeven we toch de liefde voor ons blad. Tenslotte een vriendelijk verzoek, wie kan ons helpen aan het adres van J. Dekker, Geeseraai 3 te Nieuw Balinge ? We krijgen het blad steeds retour, met als reden „onbekend”.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

A.B.

DE DORDTSE LEERREGELS Les 54.

Artikel XII.

We lezen:

„En dit is die wedergeboorte, die vernieuwing, nieuwe schepping, opwekking van de doden en levendmaking, waarvan zo heerlijk in de Schrift gesproken wordt, dewelke God zonder ons in ons werkt. En deze wordt in ons niet teweeggebracht door middel van de uiterlijke prediking alleen, noch door aanrading, of zulke manier van werking, dat, wanneer God nu Zijn werk volbracht heeft, het alsdan nog in de macht des mensen zou staan wedergeboren te worden, of niet wedergeboren te worden, bekeerd te worden of niet bekeerd te worden. Maar het is een gans bovennatuurlijke, een zeer krachtige en tegelijk zeer zoete, wonderbare, verborgene en onuitsprekelijke werking, dewelke, naar getuigenis der Schrift (die van de Auteur van deze werking is ingegeven) in haar kracht niet minder noch geringer is dan de schepping of de opwekking der doden; also dat al diegenen, in wier harten God op deze wonderbaarlijke wijze werkt, zekerlijk, onfeilbaar en krachtiglijk wedergeboren worden, en daadwerkelijk geloven. En alsdan wordt de wil, zijde nu vernieuwd niet alleen van God gedreven en bewogen, maar van God bewogen zijnde werkt hij ook zelf. Waarom ook terecht wordt gezegd, dat de mens, door de genade, die hij ontvangen heeft, gelooft en zich bekeert.”

Onze Dordtse vaders, die nu over de WEDERGEBOORTE gaan handelen tegenover de dwaalleer van de Remonstranten, verklaren eerst: wat de wedergeboorte niet is en daarna wat zij wél is volgens de leer der Schrift.

Zij wordt in ons niet teweeggebracht door middel van de uiterlijke prediking alleen, noch door aanrading of zulke manier van werking, zo lezen we.

Dat juist leren de Remonstranten, zoals de „verwerping der dwalingen” (III/IV/7) aangeven. Zij leren dus, dat de bekering geschiedt door „zachte aanrading”, namelijk van de genade. Zij laten de wedergeboorte en de bekering helemaal afhangen van de wil des mensen; ja, al heeft God Zijn werk volbracht (in Christus), dat het alsdan nog in de macht des mensen zou staan, wedergeboren te worden of niet wedergeboren te worden, bekeerd te worden of niet bekeerd te worden. Dan zou de mens hierin zelf kunnen beslissen.

Volgens de Remonstranten is het zelfs zo, dat men de wedergeboorte kan weerstaan. Want zij zeggen immers, dat het ligt in de „macht des mensen”.

Om een voorbeeld te gebruiken: God geeft de wagen een duw (de z.g.n. „aanrading”) en de mens duwt deze verder.

Welnu ! Daarom zeggen onze vaders zo kenmerkend: „zonder ons in ons werkt ! De apostel schrijft in Romeinen 9 : 16: „Zo is het dan niet, desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods.”

Het machtige werk van de „wedergeboorte” en de „bekering” des mensen is alleen en geheel het werk van Gods almachtige, vrijmachtige genade !

En zij geschiedt dus ook niet door de „uiterlijke prediking” alleen.

Zeker, de Heere maakt Zich vrij van de mens. Nooit zal de mens, die onder het Evangelie mag verkeren, kunnen zeggen: ik heb 't niet geweten ! Maar nu is tot de bekering noodzakelijk de krachtdadige toepassing van de Heilige Geest ten opzichte van de verkondiging van het Woord des Heeren. Dan wordt de mens innerlijk geroepen, zoals de Heere Jezus eens met grote stem voor de afgewentelde steen van Lazarus' grafspelonk riep: „Lazarus, kom uit !”

Zie dat ook in die vallei, vol dorre doodsbeenderen, waarin de profeet Ezechiël moest profeteren tot die dorre doodsbeenderen en die levend werden.

„Zonder ons in ons werkt”.

Zo hebben onze vaders de Remonstrantse dwaalleer krachtig veroordeeld.

Toch is deze dwaalleer niet uitgestorven. Zelfs niet in de kerken van het zuivere reformatische beginsel.

Het kan vandaag zelfs zo zijn, dat men formeel de zuivere belijdenis der kerk onderschrijft en toch van kansel en kathedraal rustig het geloof en de zaligheid helemaal in de handen van de mens zelf legt, hetzij verkappt of meer openlijk.

Of, over het werk der wedergeboorte wordt verzwegen, of men houdt het gedoopt zijn en een uiterlijk christelijke levenswandel, een ijveren voor de dingen van Gods Koninkrijk zonder meer, voor „wedergeboorte” en „bekering”. Dan zegt men: u bent gedoopt, u hebt dus Gods belofte van heil ontvangen, u gaat graag naar de kerk en u doet uw best ook uw naaste erop te wijzen, welnu, dat is een bewijs, dat u wedergeboren, bekeerd bent ! Wanneer je dus de belofte aanneemt, dan houdt toch die belofte ook de wedergeboorte in. Waarom zoudt u daaraan twijfelen !

Zo worden ouderen en jongeren misleid voor de grote eeuwigheid. O, wat ontzettend, wanneer men straks vast denkt in te gaan in het Koninkrijk Gods, maar dan zal staan voor een gesloten deur en horen: Ik heb u nooit gekend ! Daarom zijn de waarlijk bekeerden zo bang voor zelfbedrog en vragen met de dichter van psalm 139:

„Doorgrond m' en ken mijn hart,
o Heer;
Is 't geen ik denk niet tot Uw eer ?
Beproof m' en zie, of mijn gemoed
iets kwaads, iets onbehoorlijks voed';
En doe mij toch met vaste schreden
De weg der zaligheid betreden.”

Het is zulk een gevaarlijke tijd, die we beleven op godsdienstig en kerkelijk gebied. Velen en vooral jonge mensen, maar ook ouderen laten zich misleiden. Voor hoevelen is „wedergeboorte” en „bekering” een ouderwets begrip geworden. Men kent eenvoudig onze kostelijke belijdenisgeschriften niet meer. Er is niet de minste belangstelling voor die eens te lezen of te bestuderen.

En wanneer men dan ook niet meer met

ernst en liefde wordt gewezen op de noodzakelijkheid van de „waarachtige bekering”, ach, wat zal de uitkomst dan vreselijk zijn ! We lezen in Hosea 4 : 6: „Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is.” En: „Dewijl gij de kennis verwerpen hebt, heb Ik u ook verwerpen, dat gij Mij het priesterambt niet zult bedienen; dewijl gij de wet uws Gods vergeten hebt, zal Ik ook uw kinderen vergeten.”

Ook sprak de Heere tot Zijn volk Israël:

„Een os kent zijn bezitter en een ezel de kribbe zijns heren; maar Israël heeft geen kennis, Mijn volk verstaat niet.” (Jesaja 1 : 3).

Welnu, laten we op hetgeen onze Dordtse leerregels schrijven in dit artikel: „En dit is die wedergeboorte, die vernieuwing, nieuwe schepping, opwekking van de doden, en levendmaking, waarvan zo heerlijk in de Schrift gesproken wordt.”

Opmerkelijke benamingen voor het werk der wedergeboorte.

„Het is die wedergeboorte”. Dat is het „van boven geboren worden”. uit God. De Heere Jezus heeft Nikodemus haar verklaard als een „opnieuw geboren worden”.

Petrus schrijft in zijn algemene zendbrief, hoofdstuk 1 vers 3:

„Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren”.

Gods herscheppende almacht brengt tot een nieuw leven. God Zelf verwekt dat. Alle voorstelling van eigen medewerking of voorafgaande werking van 's mensen kant is volstrekt uitgesloten, zo lezen we in „Bottenburg's Kommentar” bij de verklaring van I Petrus 1 : 3.

Het is „die vernieuwing”.

Deze benaming wijst heen naar II Korinthe 5 : 17, waar de apostel schrijft: „Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, zie, het is alles nieuw geworden.”

O gel. lezer(es) ! Kan dat ook van u gezegd worden ?

En verder:

„En dit is.....„nieuwe schepping”.

Natuurlijk bedoelt de apostel hiermee niet te zeggen, dat God opnieuw hier Zijn scheppingswerk voortzet zoals bij de aanyang dezer aarde. Dat kan niet, want dan zou dit een bewijs zijn, dat God's eerste scheppingswerk niet goed zou zijn geweest, terwijl we toch lezen: „En God zal al wat Hij gemaakt had en zie, het was zeer goed.” (Gen. 1 : 31).

„Nieuwe schepping” wijst hier op de vernieuwende wederbarende kracht van de Heilige Geest tot de verwekking van een nieuw leven. Dit nieuwe leven der genade is er niet in de mens van nature. Hij is dood in de zonden en misdaden. (Efeze 2 : 1) Wanneer God het „nieuwe leven” in de mens werkt, dan is er ook niets in de mens, dat enigszins daarin meewerkt. In dit opzicht geldt het ook: „Namelijk God, Die de doden levendmaakt, en roept de dingen, die niet zijn, alsof zij waren.” (Rom. 4 : 17).

„Een nieuwe schepping”. Ja, want dan krijgt een mens bij wijze van spreken: nieuwe ogen, nieuwe oren, nieuwe handen, nieuwe voeten, kortom: een nieuw hart !

De wedergeboorte is also „een opwekking van de doden”, zoals er staat. En wat is nu zo heel treffend, wat we in ons artikel lezen ? Het volgende: „Maar het is een gans bovennatuurlijke, een zeer krachtige en tegelijk zeer zoete, wonderbare, verborgen en onuitsprekelijke werking.”

„Zeer zoete” werking.

Neen ! Zij is niet dwingend met geweld, maar als een zachte, neerdalende dauw op het land. Zij geschiedt in alle stilte.

Het wordt wel eens door Gods kind uitgedrukt: ik meende, dat hemel en aarde eerst moesten bewogen worden om bekeerd te worden; maar toen heb ik later mogen verstaan, dat hemel en aarde bewogen zijn geweest op Golgotha.

Die werking geschiedt, zoals we lezen in Zacharia 4 vs. 6: „Dit is het Woord des Heeren tot Zerubbabel, zeggende: Niet door kracht, nog door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de Heere der heirscharen.” En in vers 7: „Wie zijt gij, o grote berg ? Voor het aangezicht van Zerubbabel zult gij worden tot een vlak veld.”

Dit alles neemt echter niet weg, dat die werking is een „wonderbare” werking. Zij is niet te begrijpen. Want zij is ook een

„verborgen” werking. Zij is niet te begrijpen, te omvatten met ons verstand. Dit lezen we in artikel XIII. Zij is ook een „verborgen” en een „onuitsprekelijke” werking, zoals er staat in artikel XII.

De Heere Jezus vergeleek de wedergeboorte bij de wind ! Hij zei tot Nikodemus: „De wind blaast, waarheen hij wil en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet, vanwaar hij komt en waar hij heengaat; also is een iegelijk, die uit de Geest geboren is.” (Joh. 3 : 8).

O, dat we toch smeken en aanhoudend dat doen, om die kostelijkste werking van de Heilige Geest ! Dat Hij de prediking, die nog tot ons komt, toepasse. Neen, de uiterlijke prediking werkt de wedergeboorte en bekering op zichzelf niet, zoals ons artikel schrijft, maar wel behaagt het de Heere, die te gebruiken en die te zegenen ! En zij het onze bede:

„Zo doe Hij ook aan mij !”

Voor het eerst en bij vernieuwing.

Dr.

v.L.

BEDENKELIJK VERSCHIJNSEL

De geest van de wereld krijgt op vele levens-terreinen vaste voet in de gemeente des Heeren. We denken aan het sterk teruglopend aantal geboorten in ons vaderland, en dat gaat onze gemeenten ook niet voorbij. We gaan u niet vermoeien met statistische gegevens omdat dit vaststaand feit ons allen bekend is.

Vooraf benadrukken we dat we niemand willen kwetsen of nodeloos verdriet willen aandoen. Er zijn huwelijken waar de Heere de kinderzegen heeft onthouden en ook zijn er kleine gezinnen waar de Heere eveneens heeft toegesloten. Nogmaals, die willen we geen verdriet aandoen. 't Gaat over huwelijken waar bewust voor het kinderloze of kleine gezin gekozen is. Een grote factor daarbij is dat de „welvaartstijd” de zucht naar weelde en luxe sterk deed toenemen. De eisen die materieel gesteld worden zijn zodanig dat alles „berekend” moet worden. De „verzakelijking” van het huwelijk en de daarmee gelijke tred houdende loskoppeling van de geboden des Heeren zijn de heilloze vruchten. De opstelling van het huishoudelijk budget (huis, inrichting, auto enz.) laat geen ruimte meer over om direkt kinderen te krijgen. Ik schrijf hier: „krijgen”, maar in veel kringen wordt niet meer gesproken over „krijgen” maar over kinderen: „nemen”.

En over het aantal (een of twee) kinderen „nemen” beslist de financiële draagkracht. Na de aanschaf van alle dingen die men meent nodig te hebben, berekent men of het „nemen” van kinderen „verantwoord” is. Een punt van overweging is ook daarbij of in de toekomst de financiële draagkracht wel voldoende is om die eventuele kinderen een goede opleiding te kunnen geven, zodat hun positie in de maatschappij gewaarborgd is. Zekerheidshalve sluit je dan nog een studieverzekering af voor die kinderen en zodoende weet je dat de toekomst voor hen geen zorgen meer geeft.

Een regering stelt de rijksbegroting nog per jaar op. Deze ouders stellen de begroting voor zichzelf en hun kinderen op voor het gehele leven. 't Is met recht om er bang van te worden ! Wat heeft de consumptie-maatschappij de afval op velerlei gebied al in de hand gewerkt. De zegeningen van God verderven we met onze zucht naar elpenbenen paleizen. Wat is 't waar wat de Spreukendichter zegt: „De weelde staat de zot niet wel”. En zijn we anders dan.....?

We schreven hierboven: bedenkelijke verschijnselen. Is het te sterk uitgedrukt ? Waar vinden we nog het geloof in Zijn voorzienigheid en in de alleen wijze handelingen Gods ? Ook in het krijgen van kinderen ? 't Blijft in Gods Woord met grote letters staan dat ze een erfdeel des Heeren zijn. En 't blijft „krijgen” en niet „nemen”. Dat is vermetelheid ten top ! 't Wordt niet beseft, dat ook een verarming van het leven intreedt en de ouders zich veel ontfegen door de kinderzegen zich moedwillig te onthouden. Op de begroting van het huishoudelijk budget zal het bedrag ook niet groot zijn wat voor de dienst van God en christelijk hulpbetoon genoteerd staat. Wat doet het weldadig aan op dit gebied nog eens een ander geluid te horen. Onlangs zei een jonge vader tegen me: „Ik

zou ook wel een huis kunnen kopen maar dat is niet verantwoord. Dan worden de lasten, ook bij gedurige gezinsuitbreiding, te groot. De liefdegaven aan kerk, diakonie en andere noodzakelijke bijdragen, komen dan in het gedrang. Deze behoren boven aan de lijst van huishoudelijke uitgaven te staan en niet onderaan als „sluitpost”. Overbodig te zeggen dat dit de goede christelijke levensinstelling is. Moge deze veel onder ons gevonden worden en alle onschriftuurlijke verschijnselen door Gods genade afgewezen worden. Bidden we voor en met elkaar:

„Doe mij (ons) op 't pad van Uw geboden treên”.

L.

L.

(Via De Saambinder uit Kerkblad Ger. Gem. in de classis Amsterdam).

VOOR DE JEUGD Het Zonnekind. 6

Beste jongelui !

„En de Engel des HEEREN verscheen aan deze vrouw en Hij zeide tot haar: Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard, maar gij zult zwanger worden en een zoon baren.”

Richt. 13 : 3.

Het is dus groot dat de vrouw van Manoah te kennen gegeven werd dat men in de hemel van haar omstandigheden afgwist. Groot is dit ook voor een ieder als men dit door het geloof mag leren verstaan.

Doch er is nog meer.

Want de Engel zeide tot haar: Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard. Het wordt dus haar gezegd, dat zij, ja uitgerkend zij onvruchtbaar is en daarom niet gebaard heeft. Dit is maar niet een blote mededeling alleen, van een zaak die zij eigenlijk al lang wist. Het wordt haar ook medegedeeld om haar haar afhankelijkheid te doen gevoelen.

Zij was onvruchtbaar en daarom zou er uit haar nooit iets voort kunnen komen, tenzij dan in de weg van het wonder. Daar wordt door deze mededeling de aandacht van deze vrouw op gericht. Heb van jezelf maar geen verwachting. Doch heb nu je verwachting eens van Mij, van de HEERE. Want wat bij mensen onmogelijk is, dat is mogelijk bij God. Hij toch kan uit mensenmin, d'onvruchtbar'nen zetten in een huisgezin.

Welke rijke lessen liggen hierin opgesloten voor het natuurlijke en ook voor het geestelijke leven. Want in het natuurlijke kan ook niemand enige vrucht voortbrengen. Niët een vrouw kan uit en van zichzelf een kind baren.

Zo wordt er door het gros niet over gedacht. Ik weet dit maar al te goed. Zo wordt er ook niet over gedacht door diegenen van wie men betere dingen zou mogen verwachten. Men zegt dan: 'T is een blote natuurlijke aangelegenheid. Daar kun je niets aan doen. Je moet ten deze maar afwachten wat men over komt.

Men belijdt dan wel met de mond dat men zonder de Heere niets vermag en dat men in alles steil en diep van Hem afhankelijk is, doch in de praktijk is de beleving niet zelden ver te zoeken. Men moet er dan net als de vrouw van Manoah gewoon bij bepaald worden. Ik hoop niet, dat als ik het zo schrijf, dat dit bij jullie als een ouderwetse term over komt, Want het is alles op Gods Woord gegrond. En degenen waar het Woord van God wordt toegepast aan het hart, zullen dit van harte onderschrijven. Want kinderen krijgen is en blijft altijd nog vrucht van een wonder Gods. Of men dit gelooft of niet, dat doet van het wonder als zodanig niets af. De dichter had er oog voor toen hij in Psalm 119 : 73 (onb.) getuigde: Uwe handen hebben mij gemaakt en bereid.” Elk mens is dus een maaksel van Gods handen, ook al schakelt Hij daar bij een man en een vrouw in. Het kleine kind in wording in de moederschoot is een bouwsel, een maaksel van God.

Hoe Godonterend, beledigend, ja tartend is het dan niet, wanneer dit maaksel, ook al is het nog in zijn eerste begin, vernield wordt. Ik denk aan de abortus. Niet één kunstenaar zou er mee ingenomen zijn, wanneer men zijn kunstwerk dat hij bezig is te maken, zou verwoesten. De man zou vreselijk in toorn

ontsteken. En terecht ! Hoe moet de Heere dan niet schrikkelijk toornen over deze vreselijke daden, die heden in ons land aan de lopende band geschieden. Het is „VANDALISME” van de grofste soort en dan jegens God: Ik kan er geen ander woord voor vinden. Anderzijds moet worden opgemerkt dat de lankmoedigheid Gods wel ontzettend groot is, dat Hij dit in Zijn, voor ons onbegrepenheid, toe laat. Hij doet dit om daardoor de schuldigen nog gelegenheid te geven tot bekering te komen. En dan duurt Zijn lankmoedigheid zo lang, totdat Hij de ongerechtigheid niet langer kan gedogen. En dan zal Zijn oordeel vreselijk wezen.

„Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard”.

Hierin ligt dus een rijke les voor het natuúrlijke leven, maar niet minder voor het geestelijke leven. Want geestelijk kan een mens uit en van zichzelf ook niets voortbrengen. De wereld loopt vol met „doe het zelve” tegenwoordig, en dat niet in natuurlijk opzicht alleen, maar ook in geestelijk opzicht. Men kan dan zelf wel bidden, preken, leven aan zijn ziel geven en ga zo maar door.

Doch daar is ook nog een ander volk. Dat kan van zichzelf niets. Zij kunnen niet bidden, niet denken, ja nog geen zucht voortbrengen. Zij zijn er wel toe geroepen. Wij doen daar niets van af. Want de mens is goed uit de handen van zijn Maker voortgekomen. Doch zij moeten in de praktijk er achter komen dat zij geestelijk in alles dodelijk onmachtig zijn. En daarom ook in het beleven van de goedertierenheden des Heeren zo in alles afhankelijk zijn.

De Heere nu doet dit Zijn kinderen inleven, opdat zij aan alle verwachtingen van beneden zouden leren sterven, om hun verwachting, ook in geestelijke zaken alleen van Boven te hebben.

Welzalig toch is dan hij/zij, die al zijn kracht en hulp alleen van God verwacht. Want dan is het ook Israëls God, Die krachten geeft. Van Wie al het volk zijn sterkte heeft. Looft God, elk moet Hem vrezen. Ja gewis !

„Zie nu, gij zijt onvruchtbaar en hebt niet gebaard”.

Zie nu ! Het wordt door de Engel des HEEREN gesproken. En als die opmerkzaamheid vraagt dan is er veel te zien. Niet voor het blinde ongeloof, maar voor het geloof.

Want God had in Zijn raad besloten dat uit de vrouw van Manoah Simson zou worden geboren. En die zou Israël verlossen uit de hand van Filistijnen. Simson zou de grote verlosser zijn. En die konden Manoah en zijn vrouw niet ter wereld brengen. Geen kind dus, maar ook geen verlosser. Zou er ooit een verlosser geboren worden, dan moest de HEERE er Zelf aan te pas komen. En dat doet de HEERE dan ook. Want Hij zegt tegen deze vrouw: „Gij zult zwanger worden en een zoon baren”.

Zij krijgt dus een belofte van een kind. En wat de HEERE belooft dat doet Hij ook. Hij houdt getrouw Zijn woord. Dat mag bij herhaling wel gezegd worden. Dit is niet nodig voor die z.g.n. „eikenbomen” van tegenwoordig, maar wel voor diegenen die van dag tot dag moeten leven en er elke dag weer anders tegen aan kijken. Want vandaag geloven zij het en morgen zitten zij weer volkomen in de mist. Ja, dat kan zo maar van het ene ogenblik in het andere overkomen. Ik denk aan Petrus. Dat was er ook zo een. Het ene moment wandelt hij op de golven, en het andere moment zakt hij als een baksteen de diepte in. Gelukkig voor dezulken dat dan Jezus bij de hand is. Want ware dit niet het geval, het was voor hen verloren. Doch nu zullen zij niet verloren gaan in der eeuwigheid. Waarom niet ? Omdat de Heere voor hen in staat.

Manoah en zijn vrouw konden samen de verlosser niet voortbrengen. Ik denk hier nog even verder. En dan hoor ik in dit alles een preludium, dat is een voorspel van wat eenmaal in Bethlehem zou gebeuren.

Want de verlosser Simson is een type geweest van de grootste Verlosser, de Heere Jezus Christus. Die is nodig om de ganse kerk, dat zijn alle kinderen van God, te verlossen uit de hand van al degenen die hen benauwen, hun natuurlijke en geestelijke vijanden. En zie nu, ja: zie nu ! Deze kon door niet één mens ter wereld gebracht worden. Het ganse huis Davids, met al zijn macht, met al zijn

heerlijkheid, was daartoe ten enenmale onmachtig.

Doch nu gaat God beloven: Zie een maagd zal zwanger worden en zij zal een Zoon baren, en Zijn naam zal IMMANUEL heten. Die kon ook door Maria niet worden voortgebracht, tenzij dat de HEERE er Zelf aan te pas kwam. En dat is dan ook gebeurd. Het heeft lang geduurd voor de belofte uit Jesaja 7 : 14 vervuld werd. Maar ook hier falen Gods beloften niet. Want toen de volheid des tijds daar was, zie nu: Toen is dat kind geboren. Dat Wonderkind. De grote Verlosser, de meerdere Simson, om Israël te verlossen uit de hand van al hun vijanden, opdat dat volk de Heere zou kunnen dienen zonder vrees.

*Dit werk is door Gods alvermogen
Door 's Heeren hand alleen geschied.
Het is een wonder in onz' ogen.
Wij zien het, maar doorgronden het niet.*

Zie nu,.....!

Ik ga weer eindigen.

Jullie aller vriend,
Ds. H.C.v.d. Ent.

Boekaankondiging

Boeken van uitgeverij Stark - Texel
postbus 302, 1794 ZG Oosterend - Texel

1. **Roepend om redding** door J.W. van den Berg, 117 pag., 2e druk, f 10,90.

Een bundel verhalen, waarin duidelijk uitkomt de nood onder de kinderen in de derde wereld. Het auteurs-honorarium, verdubbeld door de uitgever, is volledig bestemd voor de stichting Woord en Daad.

2. **Toch gered** door J.W. van den Berg, 167 pag., f 16,75.

Een aangrijpende geschiedenis van een middelbare schooljongen, die, zonder dat hij dat wil, wordt gehypnotiseerd en in de satanskerk terecht komt. Gelukkig komt hij toch weer terecht. Een leerzaam en spannend boek.

3. **Vriendschap in bezettingstijd** door C.A. Donze-Servaas, 176 pag., f 16,75.

Een verhaal voor onze jongere jeugd uit de tweede wereldoorlog, gebaseerd op ware gebeurtenissen. Het is boeiend geschreven.

4. **Het dorp waar (n)iets gebeurde** door C.A. Donze-Servaas, 171 pag., f 16,75.

Dit is een spannend boek, in hoofdzaak over een paar jongens, die op een dorp wonen, waar anders niets gebeurt, maar waar zij veel meemaken.

5. **Tekkie** door J. Quist, 58 pag., f 7,45.

Een verhaal over een hondje, heel aardig. Natuurlijk voor kleine kinderen.

6. **Martijn gaat verhuizen** door L. Ippel-Breedveld, 43 pag., f 8,25.

Een boekje over een jongen die gaat verhuizen, geschikt voor jonge kinderen.

7. **Kerstfeest in het rode dorp** door T. Matboer, 63 pag., 2e druk, f 6,60.

Een verhaal uit de crisistijd vóór de tweede wereldoorlog. De ouderen weten nog van die tijd af. Gaan we weer zo'n tijd tegemoet?

8. **Een zanger Gods** door Jo Voskuil-Meijer, 103 pag., 2e druk, f 10,50.

Een bundel verhalen, die afkomstig zijn uit de oude tijd met heel andere onderlinge verhoudingen en maatschappelijke omstandigheden dan nu. De verhalen zullen ouderen, maar ook jongeren aanspreken.

Stationssingel 50
Tel. 08385-13978
Postbus 177
3900 AD Veenendaal

Weduwnaar, 38 jaar,
Chr. Geref., zoekt
interne hulp in de huishouding voor een jong gezin.
Inlichtingen:
01840 - 13087

TE HUUR

vacantiehuis en luxe
stacaravan bij de mooie
Walcherense kust.

Tel. 01187 - 1441

ALLE BEGRIP TE BOVEN (65)

16. Samuel Hughes, een mijnwerker van Shropshire (3).

„Ik zag, dat mijn moeiten daarmee niet ophielden. Zij tastten mijn gezondheid aan, ik verloor gewicht, totdat ik bijna een geraamte was en sommigen zeiden, dat ik mijn verstand verloor. Maar gezegend zij God ! Ik begon het juist te ontvangen ! De bomen en velden zagen er anders uit dan gewoonlijk, vooral de wolken: het was alsof zij fronsden en donker keken, ik was soms bang om op te zien. (Hoe doet dit ons aan Sukey denken !) Ik kon vaak in tranen uitbarsten als ik heen en terug de Coppice wandelde (als ik naar mijn werk ging en naar huis terugkeerde). Een paar leden van de kerk, die mijn verdriet zagen, probeerden mij te troosten. Soms was het alsof de gebeden en prediking juist gaven wat ik nodig had, maar het zakte weer af, totdat ik op een avond mijn Bijbel weer nam en het tiende hoofdstuk van Romeinen begon te lezen. Het eerste vers was zeer aangenaam en trok mijn aandacht, vooral het woord **zaligheid**. Ik las door tot het achtste vers en o, hoe sprak mij dat aan: „Nabij u is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het Woord des geloofs, hetwelk wij prediken, namelijk, indien gij met uw mond zult belijden de Heere Jezus en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden”. Hier heb ik geen woorden voor om de rijkdom, zoetheid en troost die in mijn arme ziel kwamen te beschrijven. De last was van mijn gemoed genomen en ik was gelijk een man, die uit de gevangenis zijn vrijheid verkrijgt !”

Daarna werd hij lid van de kapel te Lord's Hill en hij ondervond oprechte gemeenschap met sommigen van de gemeente. Hij begon te onderwijzen op de zondagsschool en te spreken op gebedssamenkomsten. Op aanraden van een goede oude man, die samen met hem in de mijnen werkte en die veel met hem omgegaan had en van hem hield, vroeg de kerk hem op bepaalde plaatsen in de buurt te spreken. Hij werd gewillig gemaakt door de bemoediging die hij kreeg van een lied van Hart, dat zo begint: Omgord uw lendenen, Christen-strijder ! „Elk woord van dat lied”, zei hij, „leek mij aan te spreken, vooral deze twee regels: Zie, uw Kapitein roept u, en: Al kunt gij niet spreken. Ik zei: „Neen, Heere, ik kan niet” en huilde. Toen kwam het weer: omgord uw lendenen, Christen-strijder. Zo tussen hoop en vrees besloot ik, dat ik het zou proberen en zei: „Heere, Gij hebt de lippen en het hart geschapen en toen U het behaagde hebt Gij de mond van de stomme ezel geopend om Uw woord te spreken”.

„Zijn oude vriend hoorde hem een paar maal preken en bemoedigde hem om voort te gaan, maar kort daarna overleed hij vrij plotseling en Samuel voelde wat het was om een vriend en broeder te verliezen.”

Vreemd om te zeggen, het was dezelfde leer (van de uitverkiezing), die door de Heilige Geest gebruikt werd om Martha Burgwin op te wekken, maar helemaal onafhankelijk van haar broer. Ze verhaalt hoe (ongeveer in 1839) de predikant van Habberley in de loop van zijn preek deze woorden sprak: „Tenzij gij in het boek des levens des Lams geschreven staat van de grondlegging der wereld, zijt gij niet van de Zijnen”. „Dit kwam als een dolksteek tot mij”, zegt ze. „Ik ging naar huis en wrong mijn handen bijna in wanhoop samen bij deze gedachte: „Als dat waar is, ben ik verloren” en een grote siddering kwam over me. Ik vroeg mijn broer Samuel of het waar was wat ik gehoord had en hij zei: „Het is zo” en liet mij een tekst uit de Bijbel lezen uit Openbaring 21 : 27. Ik zei: Dan is er geen hoop voor mij”. Hij zei: „Waarom ? Dit bewijst niet dat je verloren bent. Niemand wordt om zijn eigen gerechtigheid zalig”.

„Ik wrong mijn handen uit angst en hij zei: „Het is Gods schuld niet en het is niet de schuld van Christus” en ik zei (o, die opstandigheid van mijn hart !): „Het is niet mijn schuld.” Hierop liet mijn broer mij plotseling alleen en ik keerde van de tuin, waar we hadden staan praten, naar mijn huis terug, met zulke vreselijke gedachten van God, dat Hij de zaligheid buiten het bereik van de mens zou hebben geplaatst. Zo dacht ik en ik verzonk al dieper in de ellende gedurende bijna twee jaren. Ik had geen vriend met wie ik kon praten en zo hield ik het allemaal voor mezelf. Ik had een kleine school om in mijn onderhoud te voorzien en sommige dagen wist ik amper wat ik deed.”

Het is weer vreemd te zeggen, dat hetzelfde woord, dat Samuel had veroordeeld: „Maar toch, o mens, wie zijt gij, die tegen God antwoordt ? Zal ook het maaksel tot degene die het gemaakt heeft zeggen: waarom hebt gij mij also gemaakt ?” werd gebruikt voor Martha, toen het zich in haar gemoed vastgezet had, dat er voor haar alleen maar verdoemenis overbleef, zo dat zij gewoon was te schreeuwen uit zelfbeklag. „Maar aan het einde van twee jaren, toen ik midden in mijn keuken stond, kwamen deze woorden: „Ik heb een welbehagen in het werk Mijner handen”. Zij wekten zo'n opmerkzaamheid in mij op, wat de Heere te zeggen zou hebben, dat ik naar boven ging en op mijn knieën viel, voor de eerste keer in twee jaar en ik stortte mijn ziel in gebed voor de Heere uit: „O, Heere, als Gij een welbehagen wilt hebben in het werk Uwer handen, **ik ben het werk van Uw handen** !” en onmiddellijk werd dit tot mij gesproken: „Ik ben niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaren tot bekering”. De hoop, die toen in mijn hart kwam had ik nooit tevoren gekend. Al gevoelde ik geen grote vreugde, ik had geen angst meer.

AANMELDING LEERLINGEN REFORMATORISCH VOORTGEZET ONDERWIJS TE ROTTERDAM

voor lyceum (atheneum en gymnasium),
havo en mavo

- S.G. „Guido de Brès” voor lyceum, havo en mavo, Haastrechtstraat 25, 3079 DC, Postbus 9202 3007 AE, Rotterdam-IJsselmonde. (Tel. 010 - 826644).

- vestiging Schiebroek voor havo en mavo, Olijflaan 6 - 7, 3053 WK, postbus 33129 3005 EC, Rotterdam-Schiebroek. (Tel. 010 - 225745).

Aanmelding voor het cursusjaar 1981/1982 is mogelijk voor:

- het brugjaar lyceum, havo en mavo
- de 4e klas havo (voor leerlingen met een mavo-4 diploma)
- de 5e klas v.w.o. (voor leerlingen met een havo-5 diploma)

Voorlopige aanmelding VOOR 15 MAART, schriftelijk of telefonisch aan de schooladressen of via het hoofd van de (basis)school.

Voor aanmelding na 15 maart kan een plaats niet worden gegarandeerd.

Voor ouders van nieuwe brugklasleerlingen is er een gemeenschappelijke voorlichtingsbijeenkomst op D.V. VRIJDAGAVOND 13 FEBRUARI a.s. om 20.00 uur in de aula van het schoolgebouw Haastrechtstraat.

Inlichtingen worden gaarne verstrekt door de schoolleiding.

ROTTERDAM

Het bestuur van de Reformatorische Scholen voor voortgezet onderwijs vraagt docenten per 1 augustus 1981 voor de volgende vakken:

a. **s.g. „GUIDO de BRÈS”** voor lyceum, havo, mavo (Zuid)

Frans	20 uur	1e, 2e, 3e gr.
Engels	26 uur	1e gr.
biologie	14 uur	1e, 2e gr.
handvaardigheid	±24 uur	1e, 2e gr.

b. **vestiging Schiebroek** voor havo en mavo

Engels	29 uur	1e, 2e gr.
Frans	20 uur	1e, 2e gr.
wiskunde	26 uur	2e, 3e gr.
handelskennis	14 uur	
economie	3 uur	
handelswetenschappen	6 uur	
lich. oefening	29 uur	

Combinaties van a. en b. zijn mogelijk; eveneens combinaties van vakken. Sollicitanten dienen in te stemmen met de reformatorische grondslag van de school.

Voor vacatures onder a.: inlichtingen bij en sollicitaties aan de rector drs. M. Burggraaf, tel. 01807 - 17523 (privé).
Schooladres: Haastrechtstraat 25, 3079 DC, postbus 9202, 3007 AE, Rotterdam. Tel. 010 - 826644.

Voor vacatures onder b.: inlichtingen bij en sollicitaties aan de directeur B. Stolk, tel. 01804 - 22055 (privé).
Schooladres: Olijflaan 6 - 7, postbus 33129, 3005 EC Rotterdam-Schiebroek. Tel. 010 - 225745.

Voor een fijne vakantie in eigen sfeer

VAKANTIECENTRUM „DE VERRASSING” TEXEL

Voll. pension voor gezinnen, jongeren en ouderen.

Bungalows en sta-caravans.

Postbus 302, 1794 ZG Oosterend-Texel.
Tel. 02223 - 661 of 391.

Voor bijbels, boeken en muziek is LINDENBERG uniek!

Grote voorraad
Snelle levering
Ook van de allernieuwste uitgaven.

**Lindenberg's
boekhandel**

Slaak 4 - 14,
3061 CS Rotterdam.
Postbus 4209,
3006 AE Rotterdam.
Tel. 010 - 111607.

Bent u te moe, terneergeslagen,
En snakt u naar verzorgde dagen,
Voelt u zich eenzaam en verlaten,
Of zoekt u and'ren om mee te praten,
Bel dan eens naar:

„Repos Ailleurs”

Geen radio of TV gezeur,
De sfeer is huis'lijk, 't eten goed,
Wat hulp kan ook, wanneer het moet,
Dieet is ook al geen bezwaar.
Dus belt u naar: 03438-12466,
Driebergen.

TERUG NAAR DE NATUUR

De natuurgeneeswijze neemt een steeds grotere plaats in en geen wonder wanneer U de fantastische resultaten verneemt van hen die één van de meer dan 40 verschillende kruidenrecepten bestelden, o.a. maag, maagzweer, niersteen reumatiek, gewrichtsreuma, schildklier, slapeloosheid, suiker, spataderen, vermagering, zenuwen, enz. enz.

Alle soorten zijn verpakt in kuren voor een maand

à f 12,50

(verzendkosten
inbegrepen).

Vermeld wel duidelijk welke soort U wenst.

NIEUW !!!

De soorten vermagering, zenuwen en vochtafdrijvend, nu ook in **tabletform**
Maandkuur f 15—

Drogisterij

SIKKING

Barvoetestraat 5
Haarlem
Tel. 023 - 312892
Giro 190609